РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2023/1032 НА КОМИСИЯТА

от 25 май 2023 година

за установяване на мерки за предотвратяване на въвеждането и разпространението на територията на Съюза на вируса на кафявото набраздяване по плодовете на доматите (ToBRFV) и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета ([1]), и по-специално член 30, параграф 1 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) ([2]), и по-специално член 22, параграф 3 и член 52 от него,

като има предвид, че:

(1) Вирусът на кафявото набраздяване по плодовете на доматите (ToBRFV) („посоченият вредител“) понастоящем не е включен нито в списъка на карантинните вредители от значение за Съюза, нито в този на регулираните некарантинни вредители от значение за Съюза в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2072 на Комисията ([3]). Той обаче отговаря на установените в раздел 3, подраздел 2 от приложение I към Регламент (ЕС) 2016/2031 критерии за предварителна оценка с цел идентифициране на вредители, които временно отговарят на условията за карантинни вредители от значение за Съюза, за които се изискват временни мерки, както е посочено в член 30, параграф 1 от същия регламент.

(2) С Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191 на Комисията ([4]) бяха установени мерки за предотвратяване на въвеждането и разпространението на посочения вредител в Съюза. Срокът на действие на посочения регламент изтича на 31 май 2023 г.

(3) След приемането на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191 беше събрана по-актуална научна информация относно разпространението на посочения вредител и относно методите за изпитване, а одитите, извършени от службите на Комисията, предоставиха обратна информация относно прилагането на разпоредбите и тяхното въздействие по отношение на защитата срещу разпространението на болестта. Тази информация обосновава необходимостта от приемане на нов акт с по-подробни мерки от предвидените в посочения регламент.

(4) За да се гарантира, че се използва най-проактивният подход по отношение на фитосанитарната защита, следва да се установят мерки за ситуации, при които което и да е лице на територията на Съюза има съмнения или узнае за наличието на посочения вредител, както и по отношение на съответното уведомяване на компетентния орган и относно действията, които той трябва да предприеме.

([1]) ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4.
([2]) ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1.
([3]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2072 на Комисията от 28 ноември 2019 г. за установяване на еднакви условия за изпълнението на Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за отмяна на Регламент (ЕО) № 690/2008 на Комисията и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2019 на Комисията (ОВ L 319, 10.12.2019 г., стр. 1).
([4]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191 на Комисията от 11 август 2020 г. за установяване на мерки за предотвратяване на въвеждането и разпространението в Съюза на вируса на кафявото набраздяване по плодовете на доматите (ToBRFV) и за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1615 (ОВ L 262, 12.8.2020 г., стр. 6).

(5) Когато наличието на посочения вредител е официално потвърдено на територията на държава членка, компетентният орган на съответната държава членка следва да определи демаркационна област, за да се гарантира ликвидирането на вредителя и предотвратяването на разпространението му към останалата част от територията на Съюза. За да се гарантира най-подходящият и пропорционален подход, следва да се приемат различни правила относно разграничаването в случаите, когато наличието на посочения вредител е потвърдено в производствени обекти с физическа защита, тъй като тази защита осигурява намален фитосанитарен риск.

(6) За да се гарантира по-проактивен подход по отношение на защитата на територията на Съюза от посочения вредител, държавите членки следва да провеждат ежегодни наблюдения за наличието на посочения вредител на тяхна територия.

(7) Следва да се определят правила за движението в рамките на Съюза на семена от *Solanum lycopersicum* L. и неговите хибриди и от *Capsicum* spp. („посочените семена“) и на растения за засаждане, различни от посочените семена, от *Solanum lycopersicum* L. и неговите хибриди и от *Capsicum* spp. („посочените растения за засаждане“), тъй като за тези семена и други растения за засаждане е най-вероятно да бъдат гостоприемник на посочения вредител и да го разпространяват.

(8) Тези правила следва да включват — в зависимост от вида на растението и неговото производство — отсъствие на вредителя в производствения обект, визуална инспекция, вземане на проби и изпитване, подходящо боравене с партидите и мерки по отношение на майчините растения. Такъв подход е необходим с цел приспособяване към техническата специфика на всеки случай на производство и движение на посочените семена и растения.

(9) Компетентният орган следва по-специално да взема проби от всички партиди от посочените семена и да ги изпитва с цел установяване на наличието на посочения вредител. Посочените семена следва също така да бъдат изпитвани от компетентния орган или от професионален оператор, според случая, преди по-нататъшната преработка, като чрез тези изпитвания да е установено, че са свободни от посочения вредител. Това е необходимо с оглед на защитата на територията на Съюза от посочения вредител, тъй като посочените семена са изходният материал за производството на всички съответни растения.

(10) С цел да се защити територията на Съюза от посочения вредител следва да се определят изисквания за въвеждането в Съюза на посочените семена и посочените растения за засаждане от трети държави. За да се гарантира недискриминационен подход, тези изисквания следва да бъдат подобни на изискванията относно движението на посочените семена и посочените растения за засаждане в рамките на Съюза.

(11) Пропорционално е да се изключат от тези изисквания посочените семена и посочените растения, принадлежащи към сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, тъй като при тези растения съответният фитосанитарен риск е намален до приемливо равнище. Държавите членки следва да съобщават на Комисията и на другите държави членки списък на тези устойчиви сортове, който да се актуализира редовно.

(12) За да се гарантира ефективен официален контрол срещу въвеждането на посочения вредител в Съюза, най-малко 20 % от пратките с посочените семена и с посочените растения за засаждане следва да бъдат подложени на вземане на проби и изпитване от компетентния орган на граничните контролни пунктове на първо пристигане в Съюза или на контролен пункт, както е посочено в Делегиран регламент (ЕС) 2019/2123 на Комисията ([5]). За пратки с посочените семена и посочените растения за засаждане с произход от Израел и Китай този процент на вземане на проби и изпитване следва да бъде съответно 50 % и 100 % поради по-големия брой случаи на засичане на посочения вредител в стоки с произход от тези трети държави.

(13) За да се осигури достатъчно време на третите държави, компетентните органи и професионалните оператори да се адаптират към разпоредбите на настоящия регламент, той следва да се прилага от 1 септември 2023 г. Поради тази причина и за да се избегне правен вакуум, срокът на прилагане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191 следва да бъде удължен от 31 май 2023 г. до 31 август 2023 г.

([5]) Делегиран регламент (ЕС) 2019/2123 на Комисията от 10 октомври 2019 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на случаите и условията, при които проверките за идентичност и физическите проверки на някои стоки може да се извършват на контролни пунктове, а проверките на документи може да се извършват на разстояние от граничните контролни пунктове (ОВ L 321, 12.12.2019 г., стр. 64).

(14) Пълната оценка на посочения вредител все още не е приключила, за да се определи рискът от него за територията на Съюза. Поради тази причина настоящият регламент следва да се прилага до 31 декември 2024 г., за да се даде време за извършването на тази оценка дотогава.

(15) За да се преодолее бързо фитосанитарният риск, свързан с посочения вредител, правилата на настоящия регламент следва да започнат да се прилагат след възможно най-кратък срок. Поради това настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след деня на неговото публикуване.

(16) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установяват мерки за предотвратяване на въвеждането и разпространението в Съюза на вируса на кафявото набраздяване по плодовете на доматите (ToBRFV).

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „посочен вредител“ означава вирусът на кафявото набраздяване по плодовете на доматите (ToBRFV);

б) „посочените растения“ означава растения от *Solanum lycopersicum* L. и неговите хибриди и от *Capsicum* spp., различни от посочените семена и посочените плодове;

в) „посочените растения за засаждане“ означава растения за засаждане от *Solanum lycopersicum* L. и неговите хибриди и от *Capsicum* spp., различни от посочените семена;

г) „посочените семена“ означава семена от *Solanum lycopersicum* L. и неговите хибриди и от *Capsicum* spp.;

д) „посочените плодове“ означава плодове от *Solanum lycopersicum* L. и неговите хибриди и от *Capsicum* spp.

Член 3

Забрани по отношение на посочения вредител

Посоченият вредител не може да бъде въвеждан, придвижван, държан, размножаван или освобождаван на територията на Съюза.

Член 4

Мерки в случай на съмнение или информация за наличието на посочения вредител

1. Всяко лице на територията на Съюза, при съмнение или узнаване за наличието на посочения вредител, незабавно уведомява компетентния орган и му предоставя цялата информация относно наличието или съмнението за наличие на посочения вредител, с която разполага.

2. При получаването на такава информация компетентният орган:

а) незабавно регистрира предоставената информация;

б) предприема всички необходими мерки, за да потвърди или опровергае наличието на посочения вредител или съмнението за неговото наличие;

в) гарантира, че всяко лице, у което има посочени растения, посочени семена или посочени плодове, които евентуално са заразени с посочения вредител, се уведомява незабавно за:

i) наличието на посочения вредител или съмнението за неговото наличие; както и

ii) възможните рискове, свързани с посочения вредител, и мерките, които трябва да бъдат предприети.

Член 5

Наблюдения относно наличието на посочения вредител

1. Компетентните органи провеждат ежегодни наблюдения за наличието на посочения организъм на тяхна територия.

2. Тези наблюдения:

а) включват вземане на проби и изпитване, както е посочено в приложението; както и

б) се основават на:

i) оценката на риска от въвеждане и разпространение на посочения вредител във и в рамките на съответната държава членка; както и

ii) солидни научни и технически принципи по отношение на възможността за откриване на посочения вредител.

3. До 30 април всяка година държавите членки уведомяват Комисията и другите държави членки за резултатите от наблюденията, проведени през предходната календарна година.

Член 6

Мерки в случай на потвърдено наличие на посочения вредител

1. Когато наличието на посочения вредител бъде официално потвърдено на територията на държава членка, компетентният орган на съответната държава членка гарантира, че се предприемат подходящи мерки за ликвидиране на посочения вредител в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2016/2031.

Този компетентен орган предприема мерките, определени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, освен ако по отношение на посочения вредител са изпълнени условията по член 18, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/2031.

Мерките, предвидени в параграфи 2 и 3, не се прилагат по отношение на посочените растения за засаждане от сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител. Държавите членки съобщават на Комисията и на другите държави членки списък на тези устойчиви сортове и го актуализират редовно.

2. Компетентният орган незабавно определя демаркационна област, както следва:

а) в случай на наличие на посочения вредител в производствени обекти с физическа защита, демаркационната област се състои най-малко от производствения обект, в който е открит посоченият вредител;

б) в случай на наличие на посочения вредител в производствени обекти, различни от обектите в буква а), демаркационната област се състои от:

i) нападната от вредители зона, включваща най-малко производствения обект, в който е открит посоченият вредител;

ii) буферна зона от най-малко 30 m около нападнатата от вредители зона.

3. В демаркационната област компетентният орган или професионалният оператор под официалния надзор на компетентния орган:

а) за производствени обекти, предназначени за производството на посочените растения за засаждане или за производството на посочените семена:

i) незабавно отстраняват и унищожават всички заразени партиди от посочените растения за засаждане и, когато е приложимо, техните растежни среди и посочените семена с произход от тези партиди. Отстраняването и унищожаването се извършват по такъв начин, че да няма риск от разпространение на посочения вредител;

ii) прилагат специфични хигиенни мерки по отношение на персонала, сградите, инструментите и машините на производствения обект, както и на материалите и транспортните средства, за да се предотврати разпространението на посочения вредител към другите партиди, намиращи се в производствения обект, и към последващите култури на посочените растения или към други производствени обекти;

iii) унищожават или третират растежните среди най-малко в края на вегетационния им период по такъв начин, че да няма установим риск от разпространение на посочения вредител;

б) за производствени обекти, предназначени за производството на посочените плодове:

i) отстраняват и унищожават всички заразени посочени растения от производствения обект най-малко в края на вегетационния период. Отстраняването се извършва по такъв начин, че да няма установим риск от разпространение на посочения вредител;

ii) прилагат специфични хигиенни мерки по отношение на персонала, сградите, инструментите и машините на производствения обект, както и на материалите, опаковките и транспортните средства за плодовете, за да се предотврати разпространението на посочения вредител към последващите култури на посочените растения или към други производствени обекти;

iii) унищожават или третират растежните среди най-малко в края на вегетационния период по такъв начин, че да няма установим риск от разпространение на посочения вредител;

Член 7

Движение на посочените растения за засаждане в рамките на Съюза

1. Посочените растения за засаждане могат да бъдат придвижвани в рамките на Съюза само ако са придружени от растителен паспорт, издаден след като компетентният орган или съответният професионален оператор е стигнал до заключението, че са изпълнени всички посочени по-долу условия:

а) посочените растения за засаждане произхождат от посочени семена, които отговарят на изискванията, установени в членове 8 и 10;

б) посочените растения за засаждане са отгледани в производствен обект, за който — въз основа на официални проверки, извършени в подходящо време за откриване на посочения вредител — е известно, че посоченият вредител не се среща в него;

в) посочените растения за засаждане, които са показали симптоми на посочения вредител, са били подложени на вземане на проби и изпитване от компетентния орган и изпитванията са показали, че растенията са свободни от посочения вредител;

г) партидите от посочените растения за засаждане са били отделени от другите партиди от посочените растения, като са се прилагали подходящи хигиенни мерки.

Вземането на проби за изпитване, посочено в настоящия параграф, се извършва, както е посочено в приложението.

2. Условията, предвидени в параграф 1 за издаване на растителен паспорт, не се прилагат по отношение на посочените растения за засаждане от сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител. Държавите членки съобщават на Комисията и на другите държави членки списък на тези устойчиви сортове и го актуализират редовно.

Член 8

Движение на посочените семена в рамките на Съюза

1. Посочените семена могат да бъдат придвижвани в рамките на Съюза само ако са придружени от растителен паспорт, издаден след като компетентният орган или съответният професионален оператор е стигнал до заключението, че са изпълнени посочените по-долу условия:

а) майчините растения на посочените семена са произведени в производствен обект, за който — въз основа на официални проверки, извършени в подходящо време за откриване на посочения вредител — е известно, че посоченият вредител не се среща в него;

б) в случай на партида посочени семена, произхождащи от повече от 30 майчини растения — че преди преработката тази партида посочени семена е била подложена на вземане на проби и изпитване от компетентния орган, както е посочено в приложението, за наличието на посочения вредител, или е била подложена от професионалните оператори на вземане на проби и изпитване под официалния надзор на компетентния орган, като чрез тези изпитвания е установено, че е свободна от посочения вредител. Компетентният орган е уведомен за всяко наличие на посочения вредител, а заразените партиди посочени семена не се придвижват в рамките на територията на Съюза;

в) в случай на партида посочени семена, произхождаща от 30 майчини растения или по-малко — че компетентният орган е извършил вземане на проби и изпитване, както е посочено в приложението, за наличието на посочения вредител, или професионалните оператори са извършили вземане на проби и изпитване под официалния надзор на компетентния орган на посочените семена или на всяко майчино растение на посочените семена. Чрез тези изпитвания е установено, че посочените семена или майчините растения са свободни от посочения вредител. Компетентният орган е уведомен за всяко наличие на посочения вредител, а партидите посочени семена, произхождащи от заразените майчини растения, не се придвижват в рамките на територията на Съюза;

г) в случай на съмнение за наличие на посочения вредител вземането на проби и изпитването се извършват само от компетентните органи в съответствие с член 87, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2016/2031;

д) произходът на всички партиди от посочените семена се регистрира и документира.

2. Чрез дерогация от параграф 1, букви а), б), в) и г) посочените семена, които са събрани преди 31 август 2023 г. и преди първото им придвижване в рамките на Съюза е установено от компетентния орган или от съответния професионален оператор, че отговарят на изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191, могат да се придвижват в рамките на Съюза, придружени от растителен паспорт, удостоверяващ съответствието им с тези изисквания.

3. Партидите посочени семена, придвижени за първи път в рамките на Съюза след 1 април 2021 г. и изпитани преди 30 септември 2020 г. по метода на ензимно-свързания имуносорбентен анализ (ELISA), се изпитват отново по метод, различен от ELISA, както е посочено в точка 3 от приложението.

4. Вземането на проби и изпитването се извършват, както е посочено в приложението.

5. Предвидените в параграфи 1 и 2 условия за издаване на растителен паспорт не се прилагат по отношение на посочените семена от сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител. Държавите членки съобщават на Комисията и на другите държави членки списък на тези устойчиви сортове и го актуализират редовно.

Член 9

Въвеждане в Съюза на посочените растения за засаждане

1. Посочените растения за засаждане, принадлежащи към сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, и с произход от трети държави могат да бъдат въвеждани в Съюза само ако са придружени от фитосанитарен сертификат, който в рубриката „Допълнителна декларация“ включва следните елементи:

а) официална декларация, че посочените растения за засаждане произхождат от семена, които отговарят на изискванията, установени в член 10;

б) официална декларация, че посочените растения за засаждане са произведени в производствен обект, който е регистриран и под надзора на националната организация за растителна защита в държавата на произход и за който — въз основа на официални инспекции, вземане на проби и изпитвания, извършени в подходящ момент за откриване на посочения вредител — е известно, че е свободен от посочения вредител;

в) наименованието на регистрирания производствен обект.

2. Посочените растения за засаждане, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, с произход от трети държави могат да бъдат въвеждани в Съюза само ако са придружени от фитосанитарен сертификат, който в рубриката „Допълнителна декларация“ съдържа потвърждение на тази устойчивост.

Член 10

Въвеждане в Съюза на посочените семена

1. Посочените семена, различни от тези от принадлежащите към сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, с произход от трети държави могат да бъдат въвеждани в Съюза само ако са придружени от фитосанитарен сертификат, който в рубриката „Допълнителна декларация“ включва всеки един от следните елементи:

а) официална декларация, че са изпълнени всички посочени по-долу условия:

i) майчините растения на съответните посочени семена са произведени в производствен обект, за който — въз основа на официални проверки, извършени в подходящо време за откриване на посочения вредител — е известно, че в него посоченият вредител не се среща;

ii) в случай на партида посочени семена, произхождаща от повече от 30 майчини растения — че преди преработката партидата посочени семена е била подложена на официално вземане на проби и изпитване за посочения вредител, както е предвидено в приложението, като чрез тези изпитвания е било установено, че тя е свободна от посочения вредител;

iii) в случай на партида посочени семена, произхождаща от 30 майчини растения или по-малко — че е извършено вземане на проби и изпитване, както е посочено в приложението, на посочените семена или на всяко отделно майчино растение на посочените семена. Чрез тези изпитвания е установено, че посочените семена или майчините растения са свободни от посочения вредител.

б) информация, гарантираща проследимостта на производствения обект на майчините растения.

2. Посочените семена от сортове, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, с произход от трети държави могат да бъдат въвеждани в Съюза само ако са придружени от фитосанитарен сертификат, който в рубриката „Допълнителна декларация“ съдържа потвърждение на тази устойчивост.

3. Чрез дерогация от параграф 1, буква а) посочените семена, събрани преди 31 август 2023 г. и за които преди въвеждането им в Съюза, за които е установено, че отговарят на изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191, могат да бъдат въвеждани на територията на Съюза, придружени от фитосанитарен сертификат, в който в рубриката „Допълнителна декларация“ се съдържа следното изявление: „Тези семена са събрани преди 31 август 2023 г. и за тях е установено, че отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 2020/1191“.

Член 11

Официални проверки при въвеждане в Съюза

На граничните контролни пунктове на първо пристигане в Съюза или на контролен пункт по смисъла на член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/2123 компетентният орган взема проби и изпитва поне 20 % от пратките с посочените семена и посочените растения за засаждане, както е предвидено в приложението към настоящия регламент.

За пратки посочени семена и посочени растения за засаждане с произход от Израел и Китай процентът на вземане на проби и на изпитване е съответно 50 % и 100 %.

Член 12

Изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191

В член 12 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1191 датата „31 май 2023 г.“ се заменя с „31 август 2023 г.“

Член 13

Влизане в сила и дата на прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 септември 2023 г. до 31 декември 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 25 май 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

1. **Схеми за вземане на проби от посочени семена, различни от тези от сортовете, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител**

Вземането на проби от семена за изпитване се извършва по следните схеми за вземане на проби в зависимост от партидите семена, описани в съответните таблици на Международния стандарт за фитосанитарни мерки № 31 — Методология за вземане на проби от пратки (МСФМ № 31):

а) за партида семена, произхождаща от 30 или по-малко на брой майчини растения:

— прилагане на хипергеометрична схема за вземане на проби, при която е възможно с 95-процентна сигурност да се установи дял на заразените растения, който е равен на или по-висок от 10 %; или

— изпитване на всяко майчино растение от партидата семена;

б) за партиди семена, съдържащи 3 000 семена или по-малко: прилагане на хипергеометрична схема за вземане на проби, при която е възможно с 95-процентна сигурност да се установи дял на заразените растения, който е равен на или по-висок от 10 %;

в) за партиди семена, съдържащи повече от 3 000 семена, но по-малко от 30 000 семена: прилагане на схема за вземане на проби, при която е възможно с 95-процентна сигурност да се установи дял на заразените растения, който е равен на или по-висок от 1 %;

г) за партиди семена, съдържащи повече от 30 000 семена: прилагане на схема за вземане на проби, при която е възможно с 95-процентна сигурност да се установи дял на заразените растения, който е равен на или по-висок от 0,1 %;

Подпробите се състоят от максимум 1 000 семена при методите на полимеразна верижна реакция (PCR).

2. **Схеми за вземане на проби от посочени растения, различни от тези от сортовете, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител**

а) В случая на тези посочени растения от всеки обект на производство и от всеки култивар, когато е приложимо, се събира поне една проба от максимум 200 млади листа от горната част на растението или чашелистчета от плодове.

б) В случай на растения със симптоми вземането на проби за изпитване се извършва на най-малко 3 листа със симптоми.

в) В случай на изпитване на майчини растения по целесъобразност се събират млади листа от горната част на растението или чашелистчета от плодовете.

3. **Методи на изпитване за откриване и идентифициране на посочения вредител по семена, различни от семената от сортовете, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител**

За откриване на посочения вредител по посочените семена се използва един от следните методи на изпитване:

— метод на RT-PCR в реално време с помощта на праймерите и сондите, описани в протокола, изготвен от Международната федерация по семената (2020 г.) ([1]),

— метод на RT-PCR в реално време с помощта на праймерите и сондите по Menzel и Winter (2021) ([2]);

— метод на RT-PCR в реално време с помощта на праймерите и сондите по Bernabé-Orts *et al.* (2021) ([3]).

В случай на положителен резултат от изпитването за откриване, се прибягва до втори метод на изпитване, различен от използвания за откриване, с един от методите на RT-PCR в реално време, изброени по-горе, като се използва същата проба за потвърждаване на идентифицирането. В случай на несъответствие между резултатите за откриване и идентифициране, получени за семена с покритие, покритието на семената се отстранява и семената се подлагат на ново изпитване, ако е приложимо.

([1]) ISF (2020) Detection of Infectious Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed. https://worldseed.org/our-work/seed-health/ishi-methods/, version1.5, upload 29/03/2023.

([2]) Menzel, W. -Winter, S. (2021). Identification of novel and known tobamoviruses in tomato and other solanaceous crops using a new pair of generic primers and development of a specific RT- qPCR for ToBRFV. *Acta Horticulturae* 1316, стр. 143 -148.

([3]) Bernabé-Orts, J.M., Torre, C., Méndez-López, E., Hernando, Y., Aranda, M.A. (2021) New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus. *Viruses* 13, 1680.

4. **Методи на изпитване за откриване и идентифициране на посочения вредител по посочените растения, различни от тези от сортовете, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, както и по посочените плодове**

За откриване на посочения вредител по посочените растения, различни от тези от сортовете, за които е известно, че са устойчиви на посочения вредител, както и по посочените плодове, се използва един от следните методи на изпитване:

— ELISA — само при материал със симптоми,

— конвенционален метод на RT-PCR с помощта на праймерите по Alkowni *et al.* (2019) ([4]);

— конвенционален метод на RT-PCR с помощта на праймерите по Rodriguez-Mendoza *et a*l. (2019) ([5]);

— метод на RT-PCR в реално време с помощта на праймерите и сондите, описани в протокола на ISF (2020 г.) ([6]);

— метод на RT-PCR в реално време с помощта на праймерите и сондите по Menzel и Winter (2021) ([7]);

— метод на RT-PCR в реално време с помощта на праймерите и сондите по Bernabé-Orts *et al.* (2021) ([8]).

В случай на положителен резултат от изпитването за откриване, се прибягва до втори метод на изпитване, различен от използвания за откриване, с един от методите на RT-PCR, изброени по-горе, като се използва същата проба за потвърждаване на идентифицирането.

([4]) Alkowni, R, Alabdallah, O., Fadda, Z. (2019) Molecular identification of tomato brown rugose fruit virus in tomato in Palestine. Journal of Plant Pathology 101 (3), 719—723.

([5]) Rodríguez-Mendoza, J., Garcia-Avila, C.J., López-Buenfil, J.A., Araujo- Ruiz, K., Quezada, A., Cambrón-Crisantos, J.M., Ochoa-Martínez, D.L. (2019) Identification of Tomato brown rugose fruit virus by RT-PCR from a coding region or replicase. *Mexican Journal of Phytopathology* 37(2), 346–356.

([6]) ISF (2020) Detection of Infectious Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed. https://worldseed.org/our-work/seed-health/ishi-methods/, version1.5, upload 29/03/2023.

([7]) Menzel, W. -Winter, S. (2021). Identification of novel and known tobamoviruses in tomato and other solanaceous crops using a new pair of generic primers and development of a specific RT- qPCR for ToBRFV. *Acta Horticulturae* 1316, стр. 143 -148.

([8]) Bernabé-Orts, J.M., Torre, C., Méndez-López, E., Hernando, Y., Aranda, M.A. (2021) New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus. *Viruses* 13, 1680.